

ФРАНЦ ИНЕРХОФЕР
КРАТКА ИСТОРИЯ, КОЯТО
МОЖЕШЕ ДА БЪДЕ И ПО-
ДЪЛГА

Превод от немски: Венцеслав Константинов, —

chitanka.info

Денят бе толкова напрегнат, че Барбара можеше да бъде уверена — сестра ѝ няма да се събуди, преди да чуе будилника. В миг тежката всекидневна работа ѝ се стори като дар. Бързо нахлузи роклята си. После грабна обувките, чорапите и пипнешком се запромъква на пръсти към вратата, отвори я — кучето го нямаше. Това, че познаваше всяка отделна дъска на пода, понеже неведнъж я бе търкала с четка, внезапно се оказа за Барбара най-голямо улеснение. Дървената къща, от която тя се измъкваше бързо в такава тишина, не издаде под леките ѝ стъпки нито звук. Трябваше да мине по коридора в друга стая. Тук вече нямаше защо да се страхува, че могат да я чуят родителите, но зад прозореца се простираше нощта. Ръждивите железни пръчки бяха черни отвесни черти. Крилата на прозореца изскърцаха. Лъхна я нощният хлад на късното лято. Барбара веднага се залови да се съблече напълно.

Преди вечерята се бе опитала да промъкне тялото си странично между пръчките, първо краката, стъпили върху наредените вън дърва за огрев.

Сега пръчките бяха студени, особено на гърдите ѝ. Изтръпна, когато изведнъж дочу стъпки да идват нагоре по пътя. Замря върху цепениците и изчака стъпките да отминат. По звука прецени, че са женски. Това ѝ вдъхна смелост.

Когато после се понесе на колелото надолу през гората, обзе я такава увереност, че начаса забрави за всички истории, за връщането вкъщи и за страха, който вече бе преживяла тук. Дори хладният ветрец ѝ се струваше топъл.

Йозеф Лом, както се бяха уговорили, чакаше в английската си кола край площадката пред замъка.

Най-напред той целуна Барбара, после взе от ръцете ѝ колелото и го прехвърли през оградата. Устата му миришеше слабо на бира.

— Добре, че ме чака — каза Барбара.

Лом не отговори нищо. Докато крачеха към колата, откъм замъка дочуха как американците запяха.

— Ти знаеш ли английски? — попита Барбара.

— A little — отвърна Лом и влезе в колата.

Предишната есен тя пожела да се запише в курс по английски, но родителите ѝ не разрешиха, понеже курсът бе вечерен.

— Моят учител по английски бе тъй като муле — каза Лом и обхвана с лявата си ръка бедрата на Барбара.

Колата бе тъй широка, че до Барбара можеше да се настани още един човек. Но тя се радваше, че до нея не седи трети. Докато Лом караше нагоре по шосето, което водеше за прохода, всичко ѝ се струваше сън. Бе танцувала с него, но от празненството за хилядагодишнината бяха изминали месеци и тя вече не вярваше да го срещне. После изведнъж го видя да преминава покрай нея в колата на фирмата, а вторник заранта той ненадейно дойде с дебелия американец горе в замъка. Тогава тя не посмя да влезе при него. Остана да го чака на една рампа за разтоварване на мляко. Малко по-нататък турски работници асфалтираха пътя. Страхуваше се да не я зърне някой познат. Лом подкара колата в един страничен път.

Барбара имаше, хубаво стройно тяло.

След това тя плака, понеже той бе направил всичко тъй бързо и сръчно. С две хватки бе свалил облегалките, едновременно като по предписание бе съблякъл нея и себе си, сякаш в Института за развитие на икономиката бе посещавал курс по тези неща. На всичкото отгоре беше груб.

Малко след два часа той я остави край площадката пред замъка. Докато тя заобикаляше колата, за да мине на отсрещната страна на пътя, където бе колелото, той свали стъклото и още веднъж я повика с ръка. Тогава я целуна за последен път и си замина. Барбара гледа подире му, додето колата се скри зад един остър завой, после изчака, докато престана да чува звука на мотора. Откъм замъка долови глъч. Двама американци поред отвориха един прозорец и затвориха друг. Междувременно колелото се бе намокрило от росата и бе станало тъй тежко, че Барбара трябваше да се покатери на оградата, а ѝ се повръщаше, сякаш ден и нощ бе гълтала водни бълхи.

Изведнъж се видя да лежи на тревата до колелото. Сърцето ѝ почти спря. Дневната светлина инстинктивно я изправи на крака. Ако

съдеше по тишината, беше още рано. Барбара с ужас установи, че не се намира на пътешествие из Италия, никъде не виждаше големите гъсенични булдозери, на които американските туристи правеха своите неделни излети. Покрай нея с трясък премина тежко натоварен автоvlak и остави подире си дизелова воня. С основателен страх тя пое сега обратно към дома на родителите си. Колелото се плъзгаше тъй бързо до нея, че тя едва успяваше да го следва. Утринната свежест днес ѝ бе по-безразлична от когато и да било.

Мисълта, че скоро пак ще се срещне с Лом, я облекчи, премахна големия ѝ страх от прозорците на родителите. Оттам можеха да видят как Барбара бутва колелото под навеса с инструментите.

Няколко минути Барбара лежа в леглото си. После трябваше да става. Бе ужасно гладна, а от радост ѝ се танцуваше. Родителите седяха на масата, пиеха черно кафе от сушени смокини и закусваха хляб с масло. Барбара, както винаги, бе станала първа. После тя отиде горе в плевнята и започна да пали моторната косачка. Трябваше многократно да навива продупчения пусков ремък около стартовия диск, защото моторът просто не искаше да заработи. Два пъти бе карала косачката долу при ковача, но той все клатеше глава и казваше, че машината е доставена с неотстраним фабричен дефект. Щом моторът загрееше, почти винаги тръгваше още с първото дръпване.

Паленето на косачката отчайваше Барбара, защото сутрин ѝ отнемаше тъй много сили, които после целия ден ѝ липсваха.

Вече бе окосила почти една трета от склона нагоре, когато ненадейно налетя на един дълбоко вкопан камък. Естествено, тя знаеше за този камък, най-сетне на своите шестнайсет години достатъчно пъти бе преодолявала всички препятствия върху бащиния имот, като си служеше с всевъзможни похвати.

Два двойни зъбеца бяха изкривени, а ножът — откъснат, при това скоро го бяха точили. Бащата, който окосяваше по-нагоре една бомбена яма, веднага остави косата и гневно заслиза към Барбара. Докато тя правеше отчаяни опити да разхлаби ръждясалите винтове, той я упрекна в небрежност и равнодушие: „Който не познава тук всеки камък, или е тъпак, или в главата си няма друго освен глупости.“ Барбара не възрази. Докато стоеше на колене в тревата пред рамата за косене, на душата ѝ бе тъй тежко, че въпреки жегата и умората с радост напрягаше сили — само в изнурителната стойка успяваше да

скрие от родителя си чувството за вина, което тук с години се втълпяваше на децата. Затова тя можеше да е доволна, че при този частичен ремонт бяха нужни главно физически усилия; при всяка полека поправка би се издала веднага, защото той, селянинът, не мръдваше и не мръдваше от мястото си. За нейна беда липсваше и най-примитивният инструмент. Това умишлено създаване на затруднения произлизаше, естествено, още от фабриките; там икономисват по най-подъл и унизителен начин. Вместо с френски ключ, какъвто полицията ще намери днес при всеки обиск с десетки, Барбара трябваше да си служи с един вилкообразен ключ номер 19. До втория болт все още вървеше, но след това вилката се разшири и дланите на Барбара веднага се разраниха. Отначало не кървяха. После, когато потече кръв, тя просто омота носната си кърпичка около по-силно кървящата ръка.

В Мелнхоф поради подобна немарливост най-големият син бе умрял от тетанус.

Сега селянинът се разкрещя, че тя първо съсипва косачката, а после и инструмента. Това направи всичко още по-лошо. Стършелите и силното слънце я притесняваха непрекъснато, наоколо ехтяха моторните косачки, към това се прибавяха изпаренията от тревата и най-противното: създателят ѝ не спираше да я хока. Винтовете, които при смяната на ножа тя бе затегнала с песен на уста, сега стояха тъй здраво, че от отчаяние тя заплака, а също се изпусна малко.

Под навеса беше прохладно. Тя пъргаво уви двете части на ножа в стар конопен чувал и ги привърза към багажника. Колелото бе единственият предмет под този навес, който я радваше, всичко останало ѝ причиняваше болка. Дойдеше ли тук, никога по собствено желание, в последна сметка всички инструменти се оказваха насочени срещу нея.

Като най-голяма благодат усещаше напускането на родителския имот — колкото по-бързо, толкова по-добре, пък било то само за някоя покупка. Единствено когато трябваше да се направи бърза поправка или пък внезапно да се уведоми ветеринарният лекар, Барбара можеше да използва колелото.

Боб. Когато чу името му за пръв път, тя не се сдържа и високо се разсмя.

— Та това означава спортна шейна — рече тя.

Но прозвуча тъй, сякаш искаше да каже „свинщина“. Все още мразеше плесниците, които веднъж бе отнесла у дома като дете, защото в един такъв „боб“ се бе спуснала с американците към Бурк. От този ден винаги отбягваше американците.

Земята бе вече съвсем втвърдена. Барбара трябваше всяка заран и всеки следобед да кара добитъка на барата, понеже водата едва стигаше за домакинството. Тя нямаше много поводи да слиза на пазара. Покупките възлагаха на сестра ѝ. Когато Барбара още ходеше в основното училище, почти не минаваше ден, без да ѝ наредят да свърши някоя дреболия, и ако пропуснеха, тя през цялото време си мислеше дали все пак родителите не бяха ѝ заръчали нещо.

Два пъти седмично по пладне идваше пощальонът. Тъй като той бе загубил през войната ръката си, службата му бе повече от сигурна. Да имаш само една ръка, при всичките му добри и лоши страни, е тъй малка пречка за един пощенски раздавач, колкото и природната тъпота. Барбара наблюдаваше този човек вече от години. Никаква промяна. Винаги си бе мислила, че с нарастващите прослужени години един пощальон трябва да се побърка, а тогава ще заразява и другите — за нея всичко бе зараза.

На този човек тя не само бе отрекла всякакво чувство за справедливост, но сега дори го смяташе за способен да я издаде пред родителите и срещу един-единствен обяд.

Каквото той самият не виждаше, узнаваше го от други. И понеже американците бяха простреляли ръката му, сега разправяше най-страхотни истории за замъка. „Щом ги разказва тук, значи, ги разказва навсякъде“, мислеше си Барбара. В такъв случай опасността идваше не толкова от Боб, колкото от Лом. Две седмици Лом бе правил инсталации в замъка. Втория път, докато Лом я целуваше в колата, тя му бе пъкнала във вътрешния джоб на самото бележка с адреса си. „Ако той сега ми пише, този човек е в състояние заедно с пощенските картички и некролозите, които мъкне къщи, да връчи на майка ми и моето писмо.“

Щом живееш тъй потиснато, естествено, ставаш недоверчив към всичко. Та нали често бе яла пердах само за някоя дребна детинщина.

Всеки храст, всеки камък, всичко ѝ навяваше страх, всичко ѝ припомняше страхове, които бе преживяла още като дете.

През септември мензисът ѝ прекъсна. Това бе за нея такъв удар, че няколко дни изглеждаше, сякаш просто за миг е забравила как се работи. През тези дни се държа тъй, както само може да се държи една господарка или пък човек, непохващал през живота си работа, но изведнъж поради изключителни обстоятелства озовал се в трудови взаимоотношения. Тя бе толкова обърквана, че още със ставането допускаше дори най-очевидни грешки — сядаше до първата крава отляво, когато всяка крава се дои отдясно. Кравата веднага я ритваше. Това я поразсейваше. По-рано внезапното хвърляне в лайната често пропъждаше зъбобола, но сега отчаянието ѝ бе тъй силно, че тя си желаше да я заболят зъбите. Упреците, с които родителите непрекъснато я обсипваха заради многото пропуски, обаче не достигнаха и не достигаха онази граница, когато вече нямаше да е нужно никакво самопризнание. Ругатните и плесниците се отнасяха само до работата, до някои смешни догадки. Бащата и майката претърсиха стаята ѝ за евтини романчета. След това им хрумна нелепата мисъл, че Барбара играе тайно в някаква пиеса — заучаването на ролята дотолкова я изморявало, че тя вече нямала нищо друго в главата си и затова забравяла всичко останало. „Невъобразимо е, че родителите се отнасят тъй убийствено към собствените си деца, че ги разбират тъй убийствено погрешно; щом само забележат, и ще ме убият — мислеше си Барбара. — Ако животът тук е такава мъка, защо не му сложа край?“

От цял Митерзил поповете ѝ бяха най-омразни, от дрехите им най-много ненавиждаше одеждите, с които отслужваха литургия.

Боб я бе сподирил до църквата на пазара. Вътре изведнъж я обзе такова отвращение към всичко, че тя стана и без да се бави, излезе вън, тръгна право към американеца и се усмихна.

— Hello — рече американецът.

Това прозвуча тъй приветливо, че Барбара се засрами. Този човек ѝ беше съвсем чужд и само защото ѝ бе толкова чужд, а пък мразеше всичко наоколо си, изпита към него мигновена симпатия.

Двамата влязоха в единствената сладкарница и пиха истинско кафе. Някаква дебела жена им сервира пудинг.

— Ние, американците, обичаме пудинг — рече Боб; после ѝ каза малкото си име.

Когато по обяд излязоха от сладкарницата, валеше сняг. Боб каза, че през лятото често я бил виждал да кара колелото си, веднъж на пазара насмалко не го прегазила. Барбара, без да ще, се беше бутнала в шинела му. Неговите думи ѝ припомниха, че по-рано често бе изпитвала желанието по шосето за Бургвизе да се хвърли под някоя кола.

Вкъщи отново имаше разпавии. До следобедното хранене на добитъка оставаха още два часа. Барбара ги използва, за да си почине. Просна се с дрехите по гръб на леглото. Не смееше да се разсъблече и да поразслаби елека си, защото в стаичката по всяко време, без да чукаат, можеха да влязат я по-малката ѝ сестра, я майката или бащата.

Докато пиеха кафе, отново ѝ замърмориха. Барбара влезе в обора тъкмо навреме, за да спаси от задушаване едно теле, което бе легнало върху някакъв остър папур. После горе в плевнята мисълта да се хвърли през дупката за подаване на фураж върху тризъбата вила ѝ се видя много смела. В следния миг се улови как запраща долу голям сноп сено. Вдигна се пушилка. Тогава замята сено тъй бързо, че дупката се превърна в облак прах.

Често работеше до припадък и се натискаше тъкмо за най-тежката работа, грабваше я под носа на родителите си. От заран на заран стягаше все повече елека си и използваше всеки случай да тръшне тялото си върху земята. Толкова селянки, толкова господарки се лишават от бременност поради работата, защото природата си откъщава. Щом Барбара само пристъпеше пред къщата, а често ѝ се налагаше да излиза, усетеше ли, че не я наблюдават, всеки път

зарейваше поглед над мъглата към Алпите. „Какво ли говорят хората за мене“ — питаше се тя.

При разтоварването на балите слама Боб ѝ разказа, че Антон фон Веберн бил застрелян от американски окупационен патрул в Митерзил. Каза ѝ го от вагона. При всяка бала слама, която измъкваше от вътрешността на вагона, той изсвирваше музикална фраза от Антон фон Веберн. Барбара стоеше във на студа и редеше балите върху шейната.

Веберн — никога досега не бе чувала това име.

— В Митерзил ли са го разстреляли? — попита тя. — Но откъде знаеш? До ден-дневен винаги съм живяла в Митерзил, а пък аз не зная.

Изобщо сега всичко бе станало за нея непонятно.

Следобед Боб и тя отново се спуснаха с шейната за гарата.

— Тази работа — рече той — е за мене като музика. Довечера ще напиша песен за нея.

Тогава Барбара изведнъж се разсмя с пълен глас. Боб, изглежда, се смути, защото заизмъкна бала след бала от вагона, тъй че Барбара с мъка успяваше да ги подрежда, а от устата му сега излизаше само повече пара.

— Значи, хората няма да кажат за мене нищо съществено.

Тя рече това на Боб, когато той вече тръгваше по площадката пред замъка.

Бащата сияеше, понеже прекарването на сеното днес вървеше много добре. Барбара вече искаше да разпрегне коня, но внезапно чу бащата да излиза от плевнята. Тя зачака.

Изведнъж повече не можеше да понася сенките и миризмата на сеното, обзе я ужасен страх. Изтича навън, загази надолу през дълбокия сняг. Привечер я донесоха обратно, вцепенена и все още бременна, но мъртва.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.